

Рим аянды орнықтырады — Бесінші нөмір

Адвентизмдегі қайталанатын пайғамбарлық қайшылықтарды ашып көрсету: Сенің халқыңның тонаушылары кім екенін түсіну

Jeff Pippenger

2024-08-09

Соңғы мақалада біз Миллершілер кезеңінен бастап бүгінгі күнге дейін Адвентизм тарихында орын алған даулы пікірталастың алты пайғамбарлық желісін айқындадық. Мен Даниял кітабының он бірінші тарауының он төртінші аятындағы «халқыңның қарақшылары» жөніндегі алғашқы және соңғы тартыс пайғамбарлық тұрғыдан бірдей деп пайымдаймын. Миллершілер «қарақшыларды» Рим деп түсінді, ал протестанттар «қарақшылар» Антиох Епифан деген сириялық патша деп үйретті.

Сол замандарда оңтүстік патшаға қарсы көп адам көтеріледі; сенің халқыңның арасындағы зорлықшылдар да аянды бекіту үшін өздерін көтереді; бірақ олар құлайды. Даниял 11:14.

Оныншы аяттан бастап, он бесінші аятқа дейін Мысыр мен Сирия патшалықтарының арасындағы соғыс бейнеленеді. Осы үзіндіде Мысыр оңтүстіктің патшасы, ал Сирия патшасы солтүстіктің патшасы ретінде көрсетілген. Оныншы аят тарихшылар б.з.д. 219 жылы басталған Төртінші Сирия соғысының басталуы деп атайтын оқиғаны көрсетеді; он бірінші және он екінші аяттар б.з.д. 217 жылғы Рафия шайқасын және оның салдарын бейнелейді. Ал он үшінші аяттан он бесінші аятқа дейін б.з.д. 200 жылғы Паний шайқасы көрсетіледі. Оныншы аяттан он бесінші аятқа дейінгі аяттарда Сирия патшасы — Селевкидтер империясының билеушісі Ұлы Антиох.

Оныншы аят Антиох Магнның бұдан көп жылдар бұрын Селевкилер патшалығынан тартып алынған аумақты қайтарып алу үшін соғыс бастаған кезеңдегі тарихты білдіреді. Осы аятта ол б.з.д. 219 жылы жоғалтылған аумақты қайтарады, бірақ өз шабуылдарын уақытша тоқтатып, әскери күшін қайта топтастыруға ұмтылады. Ол жоғалтылған аумақты қайтадан өз бақылауына алып, Птолемей әулеті билеген оңтүстік патшалық — Мысырдың шекарасына дейін жетті. Б.з.д. 219 жыл мен б.з.д. 217 жылдың аралығында оңтүстіктің патшасы да, солтүстіктің патшасы да жақындап келе жатқан Рафия шайқасына дайындық жасады.

Рафия шайқасы б.з.д. 217 жылы болды, және пайғамбарлық үзіндідегі оңтүстіктегі патшалық — Птолемей билік еткен Мысыр — солтүстіктің патшасы, Сирия патшасы Антиох Магнусты жеңді. Содан кейін он үшіншіден он бесінші аяттарға дейін, он жеті жыл өткен соң, б.з.д. 200 жылы, сол кезде Македониялық Филиппен одақ құрған Антиох Магнус Мысырмен Паниум шайқасында соғысты. Сол кезде оңтүстіктегі патшалық — Мысырда — бес не алты жастағы бала патша болды, және Антиох Магнус пен Филипп Мысырдағы бала патшаның әлсіздігін пайдаланбай тұра алмады, сөйтіп Антиох Магнус Паниум шайқасында

жеңіске жетті. Паниум шайқасын бейнелейтін осы үш аяттың ішінде он төртінші аятта пайғамбарлық баяндауға жаңа бір күш енгізіледі.

Халқыңның тонаушылары Мысырдағы оңтүстіктің патшасынан да, Селевкілердің солтүстіктегі патшасынан да, не Македония билеушісі Філіптен де өзге бір күш. Миллериттер Римнің халқыңның тонаушылары екенін таныды. “Тонаушылар” деп аударылған еврей түбір сөздерінің бірі “бұзушы” дегенді білдіреді. Пұтқа табынушы Рим пайғамбарлықта күл-талқан етіп қирататын күш ретінде бейнеленген.

Осыдан кейін мен түнгі көріністерде қарап тұрдым, міне, төртінші бір аң көрінді: ол қорқынышты да үрейлі, аса күшті еді; оның үлкен темір тістері бар еді; ол жалмап, быт-шытын шығарып талқандады, ал қалдығын аяқтарымен таптап тастады; ол өзінен бұрынғы барлық аңдардан өзгеше еді; әрі оның он мүйізі бар еді. Даниял 7:7.

Урия Смит қарақшылар туралы түсіндіргенде, ол қарақшылардың бұзушыларды бейнелейтінін атап көрсететін бір тарихшыдан дәйексөз келтіреді.

«Енді жаңа бір күш енгізіледі, — “сенің халқыңның тонаушылары”; епископ Ньютонның айтуынша, сөзбе-сөз, “сенің халқыңның бұзушылары”. Тибрдің жағаларында, жырақта, астамшылыққа толы ниеттер мен күңгірт пиғылдарды өз бойына сіңіріп, бір патшалық өсіп-жетіліп келе жатқан еді. Әуелде шағын әрі әлсіз болған ол, ғажайып шапшаңдықпен қуат пен қайратқа ие болып өсті; өзінің ерлік-қарымын байқап көру және жауынгерлік қолының қуатын сынау үшін сақтықпен анда-санда әр тұсқа қол созып отырды; ақырында, өз күшін сезінген соң, жер жүзіндегі халықтардың арасында басын батыл көтеріп, олардың істерінің тізгінін жеңілмес қолымен тартып алды. Осы кезден бастап Римнің аты тарихи бетте көрінеді; ол ұзақ ғасырлар бойы дүниенің істерін билеуге және тіпті заманның ақырына дейін халықтар арасында зор ықпал жүргізуге арналған еді.»

«Рим сөйледі; және көп ұзамай Сирия мен Македония өздерінің түстерінің сипатына өзгеріс еніп келе жатқанын аңғарды. Римдіктер Мысырдың жас патшасының пайдасына араласып, оны Антиох пен Філіп ойластырған күйреуден қорғау керек деп нық шешті. Бұл б.з.д. 200 жыл еді, әрі бұл римдіктердің Сирия мен Мысыр істеріне жасаған алғашқы маңызды араласуларының бірі болатын.» Урия Смит, *Daniel and the Revelation*, 257.

Аталған аяттарда баяндалған алдын ала айтылған сөз шамамен б.з.д. 219 жылдан б.з.д. 200 жылға дейінгі жиырма жыл ішінде орындалды, бірақ пайғамбарлар өздері өмір сүрген күндерден гөрі соңғы күндер туралы көбірек айтады.

«Ежелгі пайғамбарлардың әрқайсысы өз заманы үшін сөйлегеннен гөрі, біздің уақытымыз үшін көбірек сөйледі, сондықтан олардың пайғамбарлық етуі біз үшін күшінде. “Ал мұның бәрі оларға өнеге ретінде болды, әрі дүниенің ақырғы заманы жеткен бізге ескерту үшін жазылды”. 1 Қорынттықтарға 10:11. “Оларға емес, бізге қызмет еткені өздеріне ашылды; сол нәрселер енді көктен жіберілген Киелі Рух арқылы сендерге Ізгі хабарды уағыздағандар арқылы сендерге жария етілді; сол нәрселерге періштелер де үніліп қарауды аңсайды”. 1 Петір 1:12....»

«Киелі кітап өз қазыналарын осы соңғы ұрпақ үшін жинақтап, бір арнаға тоғыстырған. Ескі Өсиет тарихындағы барлық ұлы оқиғалар мен салтанатты іс-әрекеттер осы соңғы күндерде шіркеуде қайталанған және қайталануда». *Selected Messages, book 3, 338, 339.*

Даниел біз қарастырып отырған жиырма жылдық кезеңде өмір сүрмегенімен, Уайт ханымның жазбалары арқылы берілген Құдай рухының жетелеуі Даниял он бірінші тарауда жазылған тарихтың көп бөлігі Даниял он бірінші тараудың соңғы орындалуында қайталануға тиіс екенін бізге білдіреді.

«Бізге жоғалтатын уақыт жоқ. Аласапыран заман алдымызда тұр. Дүние соғыс рухымен дүрлігіп тұр. Жақында пайғамбарлықтарда айтылған қиыншылық көріністері жүзеге асады. Даниял кітабының он бірінші тарауындағы пайғамбарлық өзінің толық орындалуына дерлік жетті. Осы пайғамбарлықтың орындалуы барысында болған тарихтың көп бөлігі қайталанатын болады». *Manuscript Releases, number 13, 394.*

Даниялдың он бірінші тарауының оннан он бесінші аяттарына дейінгі аяттар жуық арада келетін жексенбілік заңға алып баратын ақырғы күндердің тарихын бейнелейді, өйткені он алтыншы аят Римнің «сұлу жерді» алғаш рет қашан жаулап алғанын анық көрсетеді.

Бірақ оған қарсы келген өз еркіне сай әрекет етеді, әрі оның алдында ешкім төтеп бере алмайды; және ол даңқты жерде тұрады, ол оның қолымен жойылатын болады. Даниел 11:16.

Даниял өз жазбаларында «даңқты жер» деген тіркесті екі рет қолданады. Біріншісі — он алтыншы аятта, онда тура мағынадағы пұтқа табынушы Рим Яһуданың тура мағынадағы даңқты жерін жаулап алды.

«Мысыр солтүстіктің патшасы Антиохқа төтеп бере алмағанымен, енді оған қарсы келген римдіктердің алдында Антиох та тұра алмады. Енді ешбір патшалық бұл өрлеп келе жатқан күшке ұзақ уақыт қарсы тұра алатын болмады. Б.з.д. 65 жылы Помпей Антиох Азиатикті иеліктерінен айырып, Сирияны Римнің бір провинциясына айналдырған кезде, Сирия жаулап алынып, Рим империясының құрамына қосылды.»

«Сол күш сондай-ақ Киелі Жерде тұрып, оны жалмауға тиіс еді. Рим б.з.д. 162 жылы келісім арқылы Құдай халқы — яһудилермен байланысқа түсті; осы күннен бастап ол пайғамбарлық уақыт кестесінде көрнекті орын иеленеді. Алайда ол Яһудеяға нақты жаулап алу арқылы б.з.д. 63 жылға дейін билік жүргізу құқығын алған жоқ; ал бұл төмендегідей түрде болды». *Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 259.*

Даниял «даңқты жер» деген тіркесті қолданған өзге аят — қырық бірінші аят.

Ол сондай-ақ даңқты елге кіреді, әрі көптеген елдер құлайды; бірақ мыналар оның қолынан құтылады: Едом, Моаб және Аммон ұлдарының басшылары. Даниел 11:41.

Әрине, қырық бірінші аят қырықыншы аяттан кейін келеді, ал қырықыншы аят «және ақырзаман уақытында» деген сөздермен басталады. «Ұлы тартыс» кітабында Уайт қарындас 1798 жылды «ақырзаман уақыты» деп айқындайды, сондықтан қырық бірінші аят 1798

жылғы ақырзаман уақытынан кейінгі тарихты көрсетіп тұр.

«Бірақ ақырзаман кезінде, — дейді пайғамбар, — “көп адам ары-бері жүгіріп, білім артады”» (Даниял 12:4).... 1798 жылдан бері Даниял кітабының мөрі ашылды, пайғамбарлықтар туралы білім артты, және көпшілік жақындап қалған сот туралы салтанатты хабарды жариялады». Ұлы Күрес, 356.

Қырық бірінші аяттағы даңқты жер ежелгі көне Яһуда елі емес, рухани қазіргі Яһуда. Америка Құрама Штаттары — рухани қазіргі Яһуда, ал қырық бірінші аят Америка Құрама Штаттарында жуық арада енгізілетін жексенбілік заңды көрсетіп тұр.

Бірақ әуелі рухани нәрсе емес, табиғи нәрсе болды; содан кейін рухани нәрсе болды. 1 Қорынттықтарға 15:46.

Сол жексенбілік заң он алтыншы аятпен бейнеленеді, өйткені Даниялдың он бірінші тарауының орындалуында «жүзеге асқан тарихтың көп бөлігі» қайтадан қайталануға тиіс. Соңғы күндердегі оныншыдан он бесінші аяттарға дейінгі аяттар жексенбілік заңның алдындағы әрі соған алып баратын тарихты білдіреді.

Осы бес аяттағы солтүстіктің патшасы, сондай-ақ Селевкилер патшасы Антиох Магнус пен Птолемейлер патшалығының Мысыр патшалары арқылы орындалған оңтүстіктің патшасы, таяуда келетін жексенбілік заңға алып баратын тарихтың назардағы күштерін бейнелейді. Бұл аяттар жүз қырық төрт мыңның қозғалысының тарихын айқындайды, өйткені оныншы аят 1989 жылғы Кеңес Одағының күйреуін, ал он алтыншы аят таяуда келетін жексенбілік заңды көрсетеді.

Мәсіх бұл аяттарды оныншы аятты қыркыншы аятпен және он алтыншы аятты қырық бірінші аятпен сәйкестендіру арқылы айқындай түседі. Қырық бірінші аяттағы рухани даңқты жердің бейнесі болып табылатын тура мағынадағы даңқты жерге тікелей сілтеме осы алты аяттың соңы, ал оныншы аят — олардың басы.

Мәсіх он алтыншы аяттың қырық бірінші аятпен тікелей байланысы болуын қамтамасыз еткендей, оныншы аяттың да қыркыншы аятпен тікелей байланысы бар. Оныншы аяттағы «тасып өтіп, ары асады» деген тіркес қыркыншы аятта «тасып өтіп, асып кетеді» деп аударылған дәл сол бір еврейше тіркес болып табылады. Бұл тіркес Жазбалардың тағы бір ғана жерінде кездеседі, бірақ ол оныншы және қыркыншы аяттардағыдан сәл өзгеше аударылған. Соған қарамастан, бұл — сол бір еврейше тіркес.

Ол Яһудадан өтіп, тасып-құйып асады; мойынға дейін жетеді; оның қанаттарының жайылуы сенің жеріңнің кеңдігін түгел толтырады, уа, Иммануил. Ишая 8:8.

Ишаяның «тасып, асып өтеді» дегені оныншы аяттағы «тасып, өтіп кетеді» және қыркыншы аяттағы «тасып, асып өтеді» дегенмен бірдей. Бұдан да артық, осы үш аяттың әрқайсысы солтүстік патшасының оңтүстік патшасына жасаған шабуылын суреттейді. Ишаяда солтүстіктің Ассур патшасы Санхериб Исраилдің оңтүстік патшалығы — Яһудаға шабуыл жасап жатқан еді. Оныншы аятта Селевкилер империясының солтүстік патшасы Антиох

Магнус Мысырдың оңтүстік патшалығына шабуыл жасап жатқан еді. Қырқыншы аятта солтүстік патшасы — папалық билік, қырқыншы аяттың басында өлімші жарақат алған осы күш, оңтүстіктің атеистік державасы — Кеңес Одағына шабуыл жасап жатқан еді. Әр аят солтүстік пен оңтүстік патшалары арасындағы қақтығыстың бірдей пайғамбарлық құрылымын бейнелейді, әрі әр аятта солтүстік патша «тасып, асып өтеді».

Ишаяның куәлігі де, оныншы аят та солтүстіктің патшасы шабуыл жасағанда, оңтүстік патшалықтың астанасына кірмей тұрып тоқтайтынын айқындайды. Санхериб соғысын Иерусалимнің қабырғаларына дейін жеткізді де, одан әрі өткен жоқ. Б.з.д. 219 жылы Антиох Ұлы Мысырдың шекарасына келіп, тоқтады. Содан кейін, екі жыл өткен соң, б.з.д. 217 жылы болған Рафия шайқасында жеңілді. Санхериб Иерусалимнің қабырғаларына дейін келіп, Құдай араласқан кезде сол шайқаста жеңілді.

Сондықтан Жаратқан Ие Ассур патшасы туралы былай дейді: Ол бұл қалаға кірмейді, оған қарай бірде-бір оқ атпайды, оның алдына қалқанмен келмейді, әрі оған қарсы қорған үйіндісін үймейді. Қай жолмен келсе, сол жолмен қайтады, бұл қалаға кірмейді, — дейді Жаратқан Ие. Өйткені Мен бұл қаланы Өзім үшін және құлым Дәуіт үшін қорғап, құтқарамын. Сол түні Жаратқан Иенің періштесі шығып, ассурлықтардың қосынында жүз сексен бес мың адамды қырып салды; таңертең ерте тұрғандар, міне, бәрінің өлі дене екендігін көрді. Сонда Ассур патшасы Саннахириб кетіп, қайтып оралып, Ниневеде тұрды. Кейін ол өз тәңірі Нисрохтың ғибадатханасында табынып тұрған кезде, ұлдары Адраммелек пен Шарэцер оны семсермен өлтірді; ал өздері Армения жеріне қашып кетті. Оның орнына ұлы Асархаддон патша болды. Патшалықтар 4-жазба 19:32–37.

1989 жылы солтүстіктің патшасы Кеңес Одағын жайпап өтті, бірақ ол Кеңес Одағының астанасын жеңіп шыққан жоқ. Ресей аман қалды. Он бірінші және он екінші аяттарда бейнеленген келесі шайқас — Рафия шайқасы болды; ол сондай-ақ Сеннахерибтің әскерінің күйретілуі және содан кейінгі оның өлімі арқылы да бейнеленген, бұл оңтүстіктің патшасы үшін жеңісті көрсетеді, ол Сеннахериб туралы куәлікте Яһуда, ал Антиох Магнус туралы куәлікте Рафия болды.

Оныншы аят қырқыншы аятпен тікелей байланысты береді, ал он алтыншы аят қырық бірінші аятпен тікелей байланысты береді. Оныншыдан он алтыншы аятқа дейінгі аяттар 1989 жылдан жексенбілік заңға дейінгі тарихты бейнелейді. Бұл аят қырқыншы аяттағы жасырын тарихты білдіреді; ол 1989 жылы Кеңес Одағының күйреуінен басталып, жексенбілік заңға дейін жалғасады. Оныншы аят сондай-ақ Леуіліктер жиырма алтыдағы «жеті уақытты» да осы жасырын тарихпен тікелей байланыстырады, бірақ бұл ақиқат желісі біз мұнда баяндап отырған нәрсенің аясынан тыс.

Миллериттер тарихында Адвентизм ішіндегі Римді дұрыс айқындауға қатысты алты негізгі даудың біріншісі орын алды, және ол он төртінші аяттағы қарақшылардың кімді бейнелейтіні туралы болды. Протестанттар олардың Антиох Эпифанды білдіретінін ұстанды, ал Миллериттер оларды Рим деп айқындады. Адвентизмнің Римді дұрыс айқындауға қатысты соңғы дауында да мәселе он төртінші аяттағы қарақшылар туралы

болып отыр. Миллериттермен бейнеленетін бір топ Пайғамбарлық Рухы мақұлдаған Миллериттердің іргелі түсінігін қорғап тұр.

«Мен 1843 жылғы кестенің Иеміздің қолымен бағытталғанын және оған өзгеріс енгізілмеуге тиісті екенін көрдім; сандар Оның қалауындағыдай болғанын; сондай-ақ кейбір сандардағы бір қателікті Оның қолы жауып, жасырып тұрғанын, сондықтан Оның қолы алынғанға дейін оны ешкім көре алмағанын көрдім». Early Writings, 74.

Сол қасиетті кесте бұл дауды б.з.д. 164 жыл деген белгімен айқындайды.

«164 Антиох Епифанның өлімі, ол, әрине, Ханзадалардың Ханзадасына қарсы тұрған жоқ, өйткені Ханзадалардың Ханзадасы дүниеге келмей тұрып, ол 164 жыл бұрын өліп кеткен еді.»

Қасиетті кестедегі сол дауға жасалған сілтеме Қасиетті кестеде бейнеленген және Құдай Сөзіндегі пайғамбарлық үзіндіге негізделмеген жалғыз ақиқатты білдіреді. Осылай ете отырып, ол Киелі кітап тарихының емес, Адвент тарихының бір белесін айқындайды, әрі «оны өзгертуге болмайды», өйткені сол дау пайғамбарлық аянның қалай орнықтырылғанын айқындайды. Сол іргетастық ақиқатты теріске шығару — бір мезгілде Пайғамбарлық Рухының Қасиетті кестені мақұлдаған беделін де теріске шығару.

«Шайтанның ең соңғы алдауы — Құдай Рухының куәлігін әсерсіз ету болмақ. “Көріпкелдік жоқ жерде халық азады” (Накыл сөздер 29:18). Шайтан әртүрлі жолдармен және әртүрлі құралдар арқылы, асқан айлакерлікпен әрекет етіп, Құдайдың қалдық халқының шынайы куәлікке деген сенімін шайқалтпақ. Ол адастыру үшін жалған аяндарды енгізеді, әрі жалғанды шындықпен араластырады; сөйтіп, адамдарды сондай жиіркендіреді, сондықтан олар аяндар деген атауы бар нәрсенің бәрін фанатизмнің бір түрі деп қарайтын болады; бірақ адал жандар жалған мен шындықты салыстыру арқылы олардың арасын айыра алатын болады.» Selected Messages, book 2, 78.

«Халқыңның қаракшыларының» соңғы тартысы алғашқы тартыспен бірдей, әрі аянды айқындайтын рәмізді түсінбестен, «халық құриды». Олар «Құдай Рухының куәлігін ешбір әсерсіз қалдырғандықтан» «құриды».

Басқа топ Америка Құрама Штаттары он төртінші аяттағы тонаушылар ретінде бейнеленген деп мәлімдейді. Ол топ оныншыдан он бесінші аяттарға дейінгі аралықта Антиох Магнус Америка Құрама Штаттарын бейнелейтінін көруге не қабілетсіз, не соны мойындағысы келмейді. Миллершілер тарихындағы протестанттар тонаушыларды Антиох деп санағаны сияқты, көруге ықылассыз осы топ та тонаушыларды Антиох арқылы алдын ала бейнеленген күшпен (Америка Құрама Штаттарымен) теңестіреді.

Яһудаға қарсы, астана Иерусалимге дейін жеткен әрі сәтсіздікке ұшыраған Сеннахирибтің шабуылын оның қолбасшысы Рабсақ жүзеге асырды.

Енді, өтінемін, мырзам Ассур патшасына кепіл бер, сонда мен саған екі мың ат беремін, егер сен өз тарапыңнан оларға мінетін салт аттыларды таба алсаң. Сонда кожайынымның қызметшілерінің ең төменгі дәрежелі бір әмірінің өзінен қалайша бетті

қайтарасың, әрі арбалар мен салт аттылар үшін Мысырға қалайша сенім артасың? Енді мен бұл жерді құртпақ болып Жаратқан Иесіз келдім бе? Жаратқан Ие маған: “Осы елге қарсы шық та, оны құрт”,— деді. Сонда Хилкияхтың ұлы Елияким, Шебна және Жоах Рабшақаға: “Өтінеміз, құлдарыңа арамей тілінде сөйле, өйткені біз оны түсінеміз; ал қабырға үстіндегі халықтың құлағына естілетіндей етіп бізбен яһудилер тілінде сөйлеспе”,— деді. Бірақ Рабшақа оларға: “Қожайыным мені осы сөздерді сенің мырзаңа және саған ғана айту үшін жіберді ме? Сендермен бірге өз нәжісін жеп, өз зәрін ішуге тиіс қабырға үстінде отырған адамдарға да айту үшін жіберген жоқ па?”— деді. Сонда Рабшақа тұрып, яһудилер тілінде қатты дауыспен айқайлап былай деді: “Ұлы патшаның, Ассур патшасының сөзін тыңдаңдар”. Патшалар 4-жазба 18:23–28.

Рапсак өзінің сөздерін емес, Ассур патшасы Санхерибтің сөздерін жеткізіп тұрған еді. Даниял 11:40-та солтүстік патшасы — ақыр заманда, 1798 жылы, оңтүстік патшасы болған атеистік Францияның қолынан өлімші жарақат алған папалық билік. Аятта солтүстік патшасы ақырында қарымта қайтарып, 1989 жылы оңтүстік патшалықты (КСРО-ны) тасқын судай басып өтеді. Солтүстік патшасы бұл істі жүзеге асырғанда, ол өзімен бірге «арбалар, салтаттылар және көптеген кемелер» алып келді. «Арбалар мен салтаттылар» әскери қуатты, ал «кемелер» экономикалық күшті білдіреді. Бұл рәміздер 1989 жылғы жеңісте папалық Римнің сенім білдірілген әскері ретінде Америка Құрама Штаттарын көрсетеді; бұған Рапсак бейне ретінде қызмет етеді. 10–15-аяттардағы Антиох Ұлы Америка Құрама Штаттарын білдіреді, әрі Уильям Миллер 14-аяттағы «сондай-ақ» деген сөздің пайғамбарлық баяндауға жаңа бір биліктің енетінін дұрыс анықтағанындай, «қарақшылар» оңтүстіктегі Птолемей патшаларынан да, солтүстіктің патшасы Антиохтан да, не Македониялық Філіптен де бөлек тұрған бір билікті білдіруге тиіс.

«Осы аяттағы “оңтүстіктің патшасы”, ешбір күмәнсіз, Мысыр патшасын білдіреді; ал “сенің халқыңның қарақшылары” дегеннің нені білдіретіні, бәлкім, кейбіреулер үшін әлі де күмән күйінде қалып отыр. Оның Антиохты немесе Сирияның қандай да бір патшасын білдіре алмайтыны айқын; өйткені періште бұған дейін бірнеше аят бойы сол халық туралы айтып келген, енді болса: “сондай-ақ сенің халқыңның қарақшылары”, т.б. дейді, мұның өзі басқа бір халықты меңзеп тұрғанын анық көрсетеді. Мен Антиох, бәлкім, яһудилерді тонағанын мойындаймын; бірақ бұл қалайша “аянды орнықтыру” бола алады, өйткені Антиох аянның еш жерінде сондай іс атқарушы ретінде айтылмайды; себебі ол аянда грек патшалығы деп аталатынға жататын. Тағы да, “аянды орнықтыру” деген осының өзін нық ету, толықтыру немесе орындау дегенді білдіруге тиіс». William Miller, Miller’s Works, Lecture 6, 89.

«Антиох» — Сириядағы Селевкилер империясының көптеген патшалары таңдап алған есім еді. Сол империяның негізін қалаушы — Селевк Никанор болатын, ал Селевкилер патшаларының бүкіл тізімі шамамен жиырма алтыдан отызға дейінгі патшадан тұрды. Сол патшалардың көбі «Антиох» деген есімді таңдады; дәл сол сияқты, көптеген папалар да папа болып сайланған кезде тақтық есімдер таңдайды. Папалардың бәрі де «антихрист», бұл «Мәсіхке қарсы» дегенді білдіреді. «Анти» сөзі «қарсы» деген мағынаны білдіреді. Олар антихристер ретінде өздерінің рухани арғы атасының, яғни Шайтанның, есімін қабылдап

алған. Аян арқылы Шайтан да, папалар да антихрист ретінде айқындалған.

«Көкте бастаған бүлігін жүзеге асыруға антiтәсіхтің бел байлаған ниеті мойынсұнбаушылықтың балаларының бойында әрекет ете беретін болады». Testimonies, volume 9, 230.

Папа — Шайтанның өкілі, сондықтан оның екеуі де Мәсіхке қарсы, демек, ол — «антихрист». Олар папа лауазымын қабылдағанда, өздеріне ат тандап алады да, Шайтанның жердегі өкіліне айналады.

«Дүниелік пайданы және құрмет-абыройды иелену үшін, шіркеу жер бетіндегі ұлы адамдардың ілтипаты мен қолдауын іздеуге жетектелді; сөйтіп, Мәсіхтен бас тартқан соң, ол Шайтанның өкіліне — Рим епископына — бағыныштылық көрсетуге итермеленді». Ұлы тартыс, 50.

Оларды істері арқылы танысындар, ал папалар Шайтанның дәл сол ісін жалғастырады.

«Рим папасы арқылы көкте қараңғылық әміршісі қуылып жіберілгенге дейін көктің сарайларында жүргізілген сол бір іс осы жерде, жер бетінде де жалғастырылып келді. Шайтан көкте Құдайдың заңын түзетпек болып, оған өз тарапынан толықтыру енгізуге ұмтылды. Ол өз пайымын Жаратушысының пайымынан жоғары көтерді, әрі өз еркін Ехобаның еркінен жоғары қойды, сөйтіп іс жүзінде Құдайды жаңылысуы мүмкін деп жариялады. Папа да дәл осы жолмен жүреді және өзіне жаңылмайтындықты теліп, Құдайдың заңын өз түсініктеріне лайықтап реттеуге тырысады; көк пен жердің Иесінің жарғылары мен өсиеттерінен өзі көрдім деп ойлайтын қателіктерді түзете аламын деп есептейді. Ол іс жүзінде дүниеге: Мен сендерге Ехобаның заңдарынан да жақсырақ заңдар беремін, — дейді. Бұл көктің Құдайына жасалған қандай қорлық десеңші!» Signs of the Times, November 19, 1894.

Селевк Никатор Селевкидтер империясының негізін қалағанымен, кейінгі патшалардың көбі «Антиох» есімін Селевктің құрметіне емес, оның әкесінің құрметіне таңдады. Селевктің әкесі Антиох — Александр Ұлының әкесі болған Македон патшасы II Филипптің қызметіндегі ақсүйек әрі қолбасшы еді. Осы тектілік дәрежесі мен әскери тегі Александр Ұлы қайтыс болғаннан кейін Селевктің өзінің көрнекті орнының қалыптасуына және билікке көтерілуіне негіз қалады.

Селевкінің патшалығы Александр патшалығының төрт аймағының үшеуін өз билігіне алған кезде орнықты. Сол сияқты, Рим де билікті өз қолына алып, солтүстіктің патшасы болу үшін үш географиялық күшті жаулап алады. Селевкі шығысты, батысты және солтүстікті өзіне бекем қаратқаннан кейін, тарихи баяндауда солтүстіктің патшасы болды, ал оның астанасы Бабыл қаласы еді. Кейінгі патшалардың көбі солтүстік таққа отырған кезде өздерінің саяси арғы атасын құрметтеу үшін «Антиох» деген атты таңдады. Қаласаңыз, бұл параллельді көру оңай. Қаламасаңыз, көрмейсіз.

«Антиох» атауы (грекше Ἀντίοχος) грек тіліндегі «anti» («қарсы» немесе «қарама-қарсы» дегенді білдіреді) және «oscheo» («берік ұстау» немесе «сақтап тұру» дегенді білдіреді)

түбірлерінен шыққан. Солтүстіктің патшалары бұл атауды әкесімен саяси мұрасын сақтап тұру үшін таңдады; дәл сол сияқты, антихрист те (папалар) билік ете бастағанда өздеріне ат таңдайды. Папалар өз әкесі — шайтанның өкілдері болғаны сияқты, Сирия империясындағы Антиохтар да өз әкесінің өкілдерінің бейнесі болып табылады. Осы қолданылуда Антиох өз әкесінің сенімді өкілін білдіреді. 1989 жылы папалық биліктің сенімді өкілі Америка Құрама Штаттары болды, ал зайырлы куәлік бұрынғы Кеңес Одағын құлатудағы антихрист — Папа Иоанн Павел II мен Рональд Рейганның өзара байланысын және бірлескен іс-әрекетін қуаттайды.

Оныншыдан он алтыншы аяттарға дейінгі аралықта бірінші және соңғы аяттар қырықыншы және қырық бірінші аяттарға тікелей сілтемелерді қамтиды. Оныншы аят қырықыншы аятты тікелей бейнелейді. Он алтыншы аят қырық бірінші аятты тікелей бейнелейді. Бұл аяттар Даниял пайғамбарлықтарының соңғы күндерге қатысты бөлігін бейнелейді.

«Мөрленген кітап — Аян кітабы емес, қайта Даниял пайғамбарлықтарының ақырғы күндерге қатысты бөлігі еді. Жазбада былай делінген: “Ал сен, ей, Даниял, осы сөздерді жасырын сақта да, кітапты ақырзаман уақытына дейін мөрлеп қой; көп адам ары-бері жүгіріп өтеді, әрі білім артады” (Даниял 12:4). Кітап ашылған кезде: “Енді уақыт болмайды”, — деген жар салынады. (Қараңыз: Аян 10:6.) Даниял кітабы енді мөрінен ашылды, ал Мәсіхтің Жоханға берген аяны жер бетіндегі барлық тұрғындарға жетуге тиіс. Білімнің артуы арқылы бір халық соңғы күндері берік тұруға дайындалуға тиіс....»

«Бірінші періштенің хабарында адамдар дүниені және ондағының бәрін жаратқан Жаратушымыз Құдайға ғибадат етуге шақырылады. Олар Папалықтың бір мекемесіне құрмет көрсетіп, Ехобаның заңын күшін жойғандай етті, бірақ осы мәселе жөніндегі білім арта түсуге тиіс.» Selected Messages, book 2, 105, 106.

1989 жылғы ақырзаман уақытында Даниял кітабының он бірінші тарауының соңғы алты аяты «Даниял пайғамбарлығының соңғы күндерге қатысты бөлігі» болып табылады. Бұл бөлік сол кезде мөрі ашылғанда танылды, және сол мөрдің ашылуы «папалықтың орнатылуы, Ехобаның заңын күшінен айыру» туралы білімнің артуын туғызды. Альфа мен Омега әрдайым соңының бейнесін бастауымен көрсетеді, ал 1989 жылы басталған сынақ үдерісі ғибадат етушілердің екі тобын қалыптастыру үшін белгіленген еді.

Сонда ол: «Өз жолыңмен жүр, Даниял, өйткені бұл сөздер ақыр заманына дейін жабық әрі мөрленген. Көптеген адамдар тазарады, ағарады және сыналады; ал зұлымдар зұлымдық істеуін жалғастырады; зұлымдардың ешқайсысы түсінбейді, бірақ даналар түсінеді»,— деді. Даниял 12:9, 10.

Біз қазір сол сынақ үдерісінің соңғы кезеңіндеміз, өйткені Адвентизмнің бастауындағы қарақшыларға қатысты тартыс енді қайта қайталануда. Қарақшыларды Америка Құрама Штаттары деп айқындау — Антиохты да қарақшылар деп айқындау деген сөз. Бұл — миллершілер мен протестанттардың арасындағы дәл сол бірдей тартыс.

Сынау үдерісінің соңында, 1989 жылы басталған сынау үдерісінің басындағыдай, Яһуда руының Арыстаны «Даниял пайғамбарлығының соңғы күндерге қатысты бөлігін» мөрінен

ашады. 1989 жылы бұл Даниял кітабының он бірінші тарауының соңғы алты аяты еді, ал аяқталу кезінде бұл — қырықыншы аяттың жасырын тарихы, ол оныншыдан он алтыншы аяттарға дейінгілер арқылы бейнеленген.

Келесі мақалаларда біз Адвентизм тарихындағы алты дау-дамай желісін қарастыруды жалғастырамыз. Сол алты дау-дамайдың біріншісі сол алты дау-дамайдың соңғысын бейнелейді. Біз алғашқы және соңғы дау-дамайларды қолданып, қалған төрт дау-дамайдың үстіне оларды қабаттастыра отырып, әділдіктің жауы Құдай халқының «аянды» дұрыс ажыратып-бөлуіне кедергі жасау үшін жасаған әрекеттерімен байланысты құрамдас бөліктерді ашып көрсетеміз; бұл аян Римнің рәмізімен бекітілген.

«Егер біз мәңгілікке асығыс өтіп бара жатқан сәттердің маңызын түсініп, Құдайдың ұлы күнінде тұруға әзірленбесек, онда сенімсіз басқарушылар боламыз. Сақшы түннің қай шағы екенін білуге тиіс. Қазір бәрі де осы уақытқа арналған ақиқатқа сенетіндердің бәрі ұғынуға тиіс салтанатты маңызға бөленіп тұр. Олар Құдай күніне сай әрекет етуге тиіс. Құдайдың үкімдері дүниенің үстіне түсуге таяп қалды, сондықтан біз сол ұлы күнге дайындалып жатуымыз керек.»

«Уақытымыз қымбат. Болашақтағы мәңгілік өмірге дайындалу үшін бізге берілген сынақ мерзімінің аз ғана, өте аз ғана күндері қалды. Бейберекет қадамдарға жұмсайтын уақытымыз жоқ. Құдай сөзін үстірт шолып өтуден қорқуымыз керек». Testimonies, volume 6, 407.